

За підрахунками Всесвітньої організації охорони здоров'я, у 2016 році понад 216 мільйонів людей заразилися малярією і близько 445 000 померли від цієї хвороби.

Приблизно 4 з 5 жертв — діти віком до п'яти років. Малярія поширена майже у сотні країн і територій по цілому світі і загрожує біля 3,2 мільярду людей.

ЩО ТАКЕ МАЛЯРІЯ?

Малярія — це трансмісивне паразитарне захворювання.

СИМПТОМИ МАЛЯРІЇ: висока температура; сильне потовиділення; озноб; головний біль; біль у м'язах; втома; нудота; блювота; діарея.

Іноді ці симптоми можуть проявлятися кожних 48—72 години, залежно від того, яким є збудник хвороби і як довго людина хворіє на цю недугу. Відомі чотири види малярії. Поширені вони нерівномірно і викликають різні за важкістю форми малярії. Найбільш важка форма — тропічна малярія — реєструється переважно в жарких країнах.

Захворювання передають малярійні комарі, які активні в тропіках майже цілий рік. Відрізнити такого комара можна по тому, як він «сидить» на поверхні. Тіло малярійного комара розташоване під кутом по відношенню до поверхні, а не паралельно, як тіло звичайного комара.

ЯК ПОШИРЮЄТЬСЯ МАЛЯРІЯ?

Заражений комар (самка) при укусах вводить здоровій людині малярійних паразитів зі слиною. Буває і навпаки: неінфікований комар кусає хвору людину і в нього потрапляє збудник захворювання. Збудниками малярії є паразитарні найпростіші, що називаються плазмодіями.

Їх є чотири види: *Plasmodium vivax*, *Plasmodium malariae*, *Plasmodium ovale* та *Plasmodium falciparum*

Найсмертоносніший з чотирьох видів –

Plasmodium falciparum

(збудник тропічної малярії). Після руйнації клітин печінки вивільнюються паразити, які починають вражати червоні тільця крові (еритроцити) інфікованої особи, де продовжують інтенсивно розмножуватись.

В організмі людини паразити проходять цикл розвитку, від тривалості якого залежать терміни початку захворювання. Паразити проникають у клітини печінки інфікованої людини і там розмножуються. Цикл ураження і руйнування еритроцитів крові продовжується. Зазвичай кожного разу, коли руйнуються еритроцити, у хворого з'являються симптоми малярії.

ПРОФІЛАКТИКА МАЛЯРІЇ.

Як же нам вберегтися від малярії і що потрібно знати тим, хто планує поїздки в країни, де

малярія реєструється серед місцевого населення? Насамперед, слід звернутися до дільничного лікаря або в кабінет інфекційних захворювань та отримати консультацію лікаря щодо профілактичних заходів, включаючи призначення протималярійних препаратів. Іноді захворювання на малярію може виникнути в більш пізні терміни, навіть якщо застосовувались протималярійні препарати. Тому при будь-якому нездужанні, що супроводжується підвищенням температури, потрібно звернутися до лікаря і обов'язково вказати на факт перебування у малярійній місцевості, навіть якщо раніше ви не хворіли малярією.

А всім людям слід ретельно захищатися від укусів комарів, які можуть бути переносниками не лише малярії, але й інших небезпечних захворювань. Необхідно прикривати відкриті частини тіла або змащувати їх спеціальними засобами, що відлякують комах, так званими репелентами. Крім цього, використовують фумігатори, які відлякують або знищують комарів у приміщеннях. Варто не забувати і про механічний захист помешкань і подбати про засічення вікон і фрамуг, чи хоча б завішувати їх марлею, щоб комах не залітали до Ваших осель.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?

- Найважче малярію переносять діти і вагітні жінки.
- До відомих жертв, що найбільш ймовірно померли від малярії, належать: [Чингісха](#) , [святи](#)

[Н](#)
[й Августин](#)

, принаймні 5 римських пап, італійський поет

[Данте Аліг'єрі](#)

,
[Христофор Колумб](#)

,
[Олівер Кромвель](#)

,
[лорд Байрон](#)

.

- 90% смертей від малярії припадає на Африку, де щохвилини помирає одна дитина.
- Найбільший ризик захворіти у країнах з низьким доходом населення. Особливо гостро ця медична проблема стоїть у тих країнах, де понад 75% населення живе менше ніж на 2 долари у день. Ці країни - переважно в Африці.

- Іноді люди заражаються малярією через перелиту їм кров.
- Щороку близько 30 000 відвідувачів небезпечних районів захворюють на малярію, а 1 % з них вмирає.

До 1960-х років малярія, як місцеве захворювання, реєструвалась в Україні, у тому числі і в Закарпатті, а кількість виявлених хворих у нашій області сягала сотень, а то і тисяч випадків щороку. Завдяки проведеним наступним широкомасштабним протималярійним заходам, які під егідою ВООЗ здійснювались одночасно в багатьох європейських країнах, малярію вдалося зупинити. Однак, за останній період епідситуація ускладнюється, й існує реальна загроза повторного укорінення малярії на території нашої області. Цьому сприяють масові міграційні процеси як серед місцевих мешканців, які відвідують ендемічні по малярії країни в справах туризму, бізнесу чи заробітчанства, так і потоки мігрантів, які у переважній більшості є вихідцями із маляріогенних територій Азії та Африки.

Зараз від малярії помирає майже вдвічі менше людей, ніж на початку століття (з-поміж зареєстрованих випадків).